ఇది జీవితం

రుక్మిణి ఈ కాలంపిల్ల - ఇరవై ఏళ్ళు మొన్ననే నిండాయి. బి. ఏ. పాసయింది. ఈ కాలంపిల్లల్లాగే ఆధునిక అలంకరణ మీద మోజు, చీరకట్టడం 19వ శతాబ్దపు అనాగరిక ఆడవారి లక్షణం అనుకుంటుంది. మాటకోసారి "ఛీ" అంటుంది. బెల్‌బాటమ్స్ తొడుక్కొని, గోగో గ్లాసులు పెట్టుకుని, జుత్తుపొట్టిగా కత్తిరించి రబ్బరు బ్యాండుతో కట్టుకుని, తెలుగు సినిమాలు బోర్, హిందీ యింగ్లీషు మాత్రమే చూడాలనుకునే అందరి అమ్మాయిల మనస్తత్వమే రుక్మిణిదీను.

ఆమెకి జీవితంఅంటే ఈస్ట్‌మన్‌కలర్ హిందీచిత్రం అనే అభిప్రాయం వుంది. తెలుగు సినిమాలు బోర్ అనుకుంటుంది. అంటుంది. కాని ఆమె తెలుగు పత్రికలు, నవల్సుఅంటే చెవికోసుకుంటుంది. అందుకే రచయిత్రీమణుల సీరియల్స్ కంఠతాపట్టి కాచివడబోసింది. ఆ నవలలు చదివి చదివి, సినిమాలు చూసిచూసి - చదివిన నవలల్లో చక్కని భావాలు, చూసినసినిమాల్లో అందమైన సీనులు, అన్నీ కలపోసి ఆలోచించి లో చించి, ఓ రంగుల దృశ్యకావ్యం తయారుచేసుకుంది మనసులో. తన జీవితం ఆరకంగానే సాగాలని, సాగుతుందని నిర్ధారించుకుంది రుక్మిణి.

అన్నీ అనుకుంది. కాని పాపం రుక్మిణికి జీవితం అంటే అందమైన హిందీ టెక్నికలర్ పిక్చరులాగానే వుండదు, సత్యజిత్‌రాయ్ సినిమాలలాగ కూడ, కొందరి జీవితాలుంటాయని అనుకోలేదు. పాపం రుక్మిణి సత్యజిత్ రాయ్ సినిమాలు చూడలేదు.

అసలు రుక్మిణికి మొదటిచిక్కు పేరుతోనే వచ్చిపడింది. ఆధుని కత అంటే ఎంతో యిష్టపడే రుక్మిణికి, తనపేరు పాత చింతకాయ పచ్చ

డిలా కన్పించింది. ఛ— ఈ తెలుగువాళ్ళకి సీత, సుబ్బలక్ష్మి, రుక్మిణి, సూర్యకాంతం లాంటిపేర్లు తప్ప తట్టవు. తన కాలేజీలో అమ్మాయిల పేర్లు ఎంత నాజూగ్గా వుంటాయి. సుచరిత, సుస్మిత, సీమ, సుప్రియ, తనూజ వగైరా వగైరాలంతా ఎంత అదృష్టవంతులో ! ఆఖరికి పోనీ ముందో వెనకో కత్తిరించి, నాజూగ్గా పొట్టిచేసుకునే వీలయినా కనపడకపోయే - సరికి పేరు మార్చేసుకోవాలనే అభిప్రాయానికి వచ్చేసింది రుక్మిణి. "అయ్యో యిదేం విడ్డూరమే !" బుగ్గలు నొక్కుకుంది బామ్మ ఆమాట విని. "చాల్లే పిచ్చివేషాలుమాను" కసిరింది తల్లి. "బామ్మ బాధపడ్తుంది తల్లీ" అని తండ్రి. ఖర్మకాలి బామ్మపేరు తనకే పెట్టాలా ! బామ్మ బతి కుండగా తను పేరు మార్చుకోడం ఉత్తమాట ! పాపం బామ్మ మంచిదే. పేరింటిగత్తె అని తనకి తన నాలుగుపేటల చంద్రహారం యిచ్చింది. చక్కా అది చెరిపించి ఈనాటి ఫేషన్‌కి తగ్గట్టు దవురుగళ్ళీ నెక్లెస్, వెడల్పు గాజులు, చాటంత బంగారు దుద్దులు అన్నీ సెట్టుగా చేయించుకుంటాననంది. "నిక్షేపంలాంటి పెద్దగొలుసు చెరిపించక" అంటూ గోల పెట్టింది బామ్మ. అదృష్టవశాత్తూ ఈలోగా ఏదో సినిమాలో హీరోయిన్, నాలుగుపేటల చంద్రహారం గొలుసూ రెండు పేటలు క్రిందికి పొడుగ్గా పడేట్టు వ్రేలాడ దీసింది. అదిచూసి మర్నాడు రుక్మిణి అలావేసుకు వెళ్ళింది. ఆ మర్నాటి నించి ఆడపిల్లలంతా అమ్మల్ని, బామ్మల్ని పీడించి బీరువాలో పడేసిన చంద్రహారాలు, పలకసర్లు తీసి వేసుకెళ్ళడం ఆరంభించారు. చంద్రహారం ఫేషన్ అయికూర్చుంది. అలాగే పోనీ పాతపేర్లు ఫేషన్ అవుతే బావుండ నుకుంది రుక్మిణి.

పోనీ పేరుకి ఏలాగో సరిపెట్టుకుంది. ఆఖరికి యిష్టం వచ్చిన డ్రస్సులయినా వేసుకోనిస్తేనా ! యింట్లో. ముచ్చటపడి బెల్‌బాటమ్స్ కుట్టించుకుంటాననంటే, ఎవడితోనో లేచిపోతున్నంత గొడవ చేశారు పాపం. "ఇదేం పొయ్యేకాలమే ! మొగాడిలాగ పేంట్లు తొడుక్కుంటాననంటావు. ఆడపిల్లవు ! పెళ్ళీడుకొచ్చిన దానివి" అంటూ బామ్మ నోరు నొక్కు కోడం. "ఇదిగో అవన్నీ మనలాంటి వాళ్ళకికాదు. ఊరికే పదిసార్లు విసిగించకు "తల్లి కసుర్లు. ఆఖరికి ఏడ్చి వస్తులుండి సాధించి

ఒకటి కుట్టించుకుంది రుక్మిణి. అది తొడుక్కున్నప్పుడల్లా యింట్లోవాళ్ళ చూపులు విసుర్లు చూసేసరికి, దానిమీద మోజుకాస్తా చచ్చిపోయింది రుక్మిణికి. ఛీ - వీళ్ళంతా పదో శతాబ్దంలో పుట్టాల్సినవాళ్ళు. యీ యింట్లో వున్నన్ని రోజులు తనఖర్మ యింతే_ యిలాంటిచోట పుట్టడం దురదృష్టం. పెళ్ళిఅయి వెళ్ళాక చూపిస్తుంది తన అభిరుచి. పెళ్ళి అయ్యాక తన కలలు పండించుకోవాలని నిర్ణయించుకుంది,

కాని పెళ్ళివిషయంలో కూడా రుక్మిణి **ఆశలు** అడియాసలు అయిపోయాయి, పాపం. సినిమాలు చూసి నవలలు చదివి ఆ హీరోల్లాంటి హీరో - **ఆ**జానుబాహువు, అరవింద దళాయతాక్షుడు వగైరా వగైరాలున్న ఓ రూపు సిద్ధం చేసుకుంది రుక్మిణి మనసుకు.

తీరా పెళ్ళిచూపుల్లో సుబ్బారావునిచూసి నీళ్ళుగారిపోయింది రుక్మిణి. సుబ్బారావు, ఛ - పేరే బాగాలేదే - ఏ రాజశేఖరమో, విజయసారధో - నళినీమోహనుడో ఎన్ని పేర్లుకావు. తన పేరుకంటేకూడా అసహ్యంగా వుందనుకుంది రుక్మిణి. పేరుసరే, మనిషో - అతడు **ఆ**రడుగులు కాదు 5-6, అంగుళాలుకూడా లేడు. మహావుంటే 5-4" వుంటాడు సన్నగా బక్కపలచగా చామనచాయ రంగులో వున్నాడు. పోనీ రూపు సరే - కనీసం కథల్లోగ ప్రవర్తించాడా, చిలిపిగా చూశాడా! కొంటెగా నవ్వాడా! "మీతో ప్రత్యేకంగా మాట్లాడాలి, అలా డ్రైవ్ కెళదామా" అని **ఆ**హ్వానించాడా." ఏం లేదు. తనకంటె నెర్వస్‌గా కూర్చున్నాడు. మాటిమాటికి కళ్ళజోడు తీసి తుడుస్తూ (హీరోలకి కళ్ళజోడు వుండచ్చా) పెద్దవాళ్ళ మాటలు వింటూ ముంగిలా కూర్చున్నాడు. ఛా - అనుకుంది రుక్మిణి నచ్చలేదు పొమ్మంది, పెద్దవాళ్ళు అడగ్గానే. అంతా తెల్లబోయారు. పిచ్చి పట్టలేదుగదా అన్నట్టు చూశారు రుక్మిణిని. అంతకంటే మంచి సంబంధం మరో జన్మ ఎత్తినా - తేలేం అన్నారు.

పిల్లాడు బుద్ధిమంతుడు. కాలేజీలో లెక్చరరు. **ఆ**రేడు వందలు తెచ్చుకుంటాడు. బాదరబందీలు లేవు. యింతకంటే మంచి సంబంధం తపస్సు చేసినా దొరకదు- **అ**ంతకంటే తెచ్చే తాహతూలేదు- అంటూ నచ్చ

జెప్పి, బతిమాలి, బెదిరించి, తిట్టి అందరూ కలిసి వప్పించారు రుక్మిణీని. "హు - యీ దేశంలో పుట్టిన ఆడపిల్లని యింతకంటె ఏం చెయ్యగలను" అనే ఓ నవల్లో డైలాగు గుర్తుతెచ్చుకుని, మూగగా రోదించి పెళ్ళిపీటల మీద కూర్చుంది రుక్మిణి.

సుబ్బారావు తనూహించిన హీరోకి రూపంలోనేకాక, ఏ విషయం లోనూ సరితూగడని రుక్మిణికి చాలా కొద్ది రోజులలోనే అర్థం అయి పోయింది. సుబ్బారావు మంచివాడవుగాక! మంచితనం ఒక్కటీ సరి పోతుందా. ఆడదాన్ని ఆకట్టుకొనే శక్తి వుండొద్దూ మగాడికి. పెళ్లాం అనగానే జీతం డబ్బులు తెచ్చిచ్చి, ఏ వారానికో ఓ సారి సినిమాకి తీసి కెళ్ళి, ఏ ఆర్నెల్లకో ఓ చీరకొంటే సరిపోతుందా. పెళ్ళాం కోరేవి యింతేనా? రుక్మిణి ఆలోచనలివి. రుక్మిణికి అసంతృప్తి రోజురోజుకి పెరిగిపోతూంది.

సుబ్బారావు ప్రతిచర్యలో, తన హీరోనీడన్నా ఎక్కడన్నా కనిపిస్తుం దేమోనని ఆరాటంగా వెతికేది. ఊహుఁ. సుబ్బారావు అదేం గుర్తించేవాడు కాడు. గుర్తించాలని తెలియదుకూడా అతనికి. ఏదో వేళకింతతిని, కాలేజీకి వెళ్లి పాఠాలు చెప్పుకుని, మిగతా సమయంలో డాక్టరేటు తెచ్చుకోడానికి, థీసీస్ వ్రాస్తున్నాడేమో! ఎప్పుడూ ఏ లైబ్రరీలోనో పుస్తకాలు వెతుక్కుంటూ ఆ పుస్తకాలు యింటికి తెచ్చుకుని తలదూర్చుకుంటాడు. అలాంటి సమ యాల్లో రుక్మిణికి వళ్ళుమండుకొస్తుంటుంది. ఇదేం మనిషి కొత్తపెళ్లాంతో సరసాలాడాలని, సినిమాలో మాదిరి మల్లెపూలు తెచ్చి పెళ్ళాం జడలో తురమాలని, సాయంత్రాలు ఏ డాబామీదో వళ్ళో తలపెట్టుకు పడుకుని కబుర్లు చెప్పాలని, వంటింట్లో పెళ్లాం కొంగు పట్టుకు తిరగాలని, అన్నం తింటూ ఒకరినోట్లో వకరు తినిపించుకోడాలు, వగైరా సరదాలుంటాయని ఈ పురుష పుంగవుడికి తెలియదా, అని కోపంతోపాటు ఉక్రోషం వచ్చేది. పోనీ హీరోలా కాకపోయినా హీరో గుణాలన్నా వుంటే సరిపెట్టుకునేది రుక్మిణి. పెద్ద ఛాతీ కాకపోయినా ఆ బక్క ఛాతీమీదే తల ఆన్చి మైమరు ద్దామనుకుంది. కానీ ఆ మహానుభావుడు ఆ అవకాశం యిస్తేనా?

చూసి చూసి, లాభంలేదని, అతన్ని తన కనుగుణంగా సంస్కరించడానికి పూనుకుంది ముద్దులు గునుస్తూ గోముగా దగ్గర చేరే రుక్మిణిని వింతగా చూసేవాడు – కాలేజీనుంచి వస్తూ మల్లెపూలు తెమ్మంది. "వీధిలోకి రావు" అన్నాడు అమాయకంగా. "రావు" అంది కఠినంగా. నిజంగా మోసుకుని పాపం తెచ్చాడు సుబ్బారావు. "ఇవిగో పూలు తెమ్మన్నావుగా" అంటూ పొట్లం టేబిల్‌మీద పడేశాడు. "ఊహు – నేనే పెట్టాను" అంటూ దగ్గరకు లాక్కొని జడలో దండ తురిమి వాసనచూసే నెపంలో దగ్గరికి లాక్కుని, పూలవాసన ఆఘ్రాణంతో, ఆ మత్తులో ఓ ముద్దు యివ్వాలని తెలియని సుబ్బారావుని చూసేసరికి, తిక్కరేగి, పూలు విసిరేసింది రుక్మిణి. విసిరేసినట్టు గమనించని, తెచ్చిన పూలు పెట్టుకోలేదని గుర్తించని ఆ మొగుడ్ని, ఏం చెయ్యాలో అర్థం కాలేదు రుక్మిణికి.

"డాబామీద కూర్చుందామా" అంది ఓ రోజు రుక్మిణి పేపరు చూస్తూ తలెత్తి "ఎందుకూ" అన్నాడు. అంతలోనే రుక్మిణి మొహం మాడుచుకోవడం చూసి "సరే పద" అంటూ పేపరుతో సహా బయలుదేరి, అక్కడ పిట్టగోడెక్కి పేపరు చదవడం పూర్తిచేసి తలెత్తేసరికి రుక్మిణి లేదు అక్కడ.

పబ్లిక్ గార్డెన్ షికారుకెళ్ళి, కనుచీకటి వేళలో జంటగా చెట్టాపట్టాలు వేసుకుని, ఎవరూ చూడకుండా దగ్గిరకు లాక్కుని చిలిపిగా అల్లరిగానవ్వని సుబ్బారావుని ఏం చెయ్యాలో అర్థంగాలేదు రుక్మిణికి.

భోంచేస్తూకూడా దిక్కుమాలిన థీసీస్ గురించి ఆలోచిస్తూ, పరధ్యానంగా అన్నం తింటాడు సుబ్బారావు. స్నానం చేస్తూంటే రుక్మిణి "వీపు రుద్దుతాను" అంది ఓ సారి. "ఎందుకూ నాకు రాదేమిటి" అన్నాడు. వీపురుద్దుతుంటె ఆ సబ్బు వంటితోటే దగ్గరకి లాక్కుని వళ్ళో కూర్చోపెట్టుకోవాలనే చిలిపి ఊహలు, ఈ మొద్దు మోహానికి రావు అని నిట్టూర్చింది రుక్మిణి.

పోనీ మనిషిసరే యింట్లో, రుక్మిణీ ఊహించిన ఊహలకీ జరుగుతున్న దానికీ ఏం పోలిక కన్పించలేదు. కాపురానికి రాగానే, రెండున్నర

గదులవాటా చూడగానే నిరుత్సాహ పడింది రుక్మిణి .... పెద్ద సినిమా సెట్టింగులా లేకపోయినా కనీసం యిల్లన్నాక ఓ సోఫాసెట్టు, ఓ డ్రస్సింగ్ టేబిల్, డైనింగ్ టేబిల్, ఫ్రిజ్ వగైరాలు లేకపోతే ఎలా? ముందుగదిలో నాలుగు ఫేం కుర్చీలు బల్లమీద రేడియో, పడక గదిలో రెండు నవారు మంచాలు, బట్టల స్టాండ్. మిగతాది వంటిల్లు. రెండు పీటలు దర్శనమిచ్చాయి రుక్మిణికి. ఛ - ఈ మనుష్యులకి టేస్టులేదు బొత్తిగా అనుకుంది. కాపురానికి వచ్చిన నాలుగోరోజే ఆ యిల్లు బాగులేదని, మరో యింటికి మారాలని, సోఫాసెట్టు వగైరాలన్నీ కొనాలని ఆర్డరు జారీ చేసింది. సుబ్బారావు ఆశ్చర్యంగా "డబ్బేది" అన్నాడు. "జీతం ఏంచేస్తున్నారు" అంటూ దబాయించింది.

కాలేజీ లెక్చరరుకు రెండువేలు జీతం యివ్వరు" అని నవ్వాడు సుబ్బారావు. రుక్మిణికి ఉడుకుమోత్తనం వచ్చింది. "చాతకాకపోతే సరి" అంది ఉక్రోషంగా.

"ఈనెల నుంచి జీతం నీకే ఇస్తాగా - సోఫాలే కొంటావో, ఫ్రిజ్‌లే కొంటావో నీ ఇష్టం" అన్నాడు సుబ్బారావు నవ్వుతూ.

పాపం సుబ్బారావు ఎప్పుడూ నవ్వుతూనే వుంటాడు. అతి శాంత మూర్తి. రుక్మిణికి ఆ శాంతం, ఆ చిరునవ్వు అన్నీ చూస్తే చాతకానివాడి లక్షణాలలాగ, మొద్దబ్బాయి అవతారంలాగ అనిపిస్తుంది, గాని మంచితనం అనిపించదు.

రుక్మిణి అన్నింటికి ధుమధుమలాడుతూ, చిర్రుబుర్రుమని ఎందుకుంటుందో సుబ్బారావుకి తెలియదు. కొన్నాళ్ళు చూసి స్వభావం గాబోలనుకున్నాడు. ఆ తర్వాత రుక్మిణి గొణుగుడు కసుర్లు విసుర్లు పట్టించుకోటం మానేశాడు. థీసీస్ వంకతో యింటికి ఆలస్యంగా రావడం ఇంట్లో వున్నంతసేపూ పుస్తకాలు రిఫర్ చేసుకుంటూ కూర్చోడం మొదలెట్టాడు.

అతన్ని సంస్కరించి సినిమా హీరోని చేద్దామనుకుంటే అసలుకే మోసం వచ్చి, సుబ్బారావు మరింత బుద్ధావతారం అయిపోయినందుకు

రుక్మిణికి కోపం అవధులు దాటింది. ఆ కోపం పనిచేయక పోయేసరికి ఓ విరక్తి – నిర్లిప్తత ఆవరించింది రుక్మిణిని.

ఈ బతుకింతే, "అందరి జీవితాలింతే," "నాలాంటి దురదృష్టం ఏ ఆడదానికీ వద్దు భగవాన్" — "ఏం పాపం చేశానని నా కలలు కల్లలు చేశాడు దేముడు" మొదలైన డైలాగులు రోజుకి అనేక సందర్భాలలో వల్లిస్తుండేది. ఫోంచేస్తూ పరధ్యానంగా నెత్తిన చేతులు పెట్టుకు ఆలోచిస్తూ వేడి నిట్టూర్పులు కార్చేది. జుట్టు దువ్వుకోకుండా, మొహం కడుక్కోకుండా సాయంత్రం సుబ్బారావు వచ్చేసరికి, జిడ్డుమొహం వేసుకు నీరసంగా కనిపించేది. సుబ్బారావు "అదేం అలా వున్నావంటే యింకెలా వుంటాననేది విసుగ్గా. రుక్మిణి అడగడంలేదని సుబ్బారావే పాపం గుర్తుంచుకుని సినిమాటిక్కట్లు తెచ్చాడు ఓ రోజు. "సినిమాకూడానా నాబతుక్కి" అని మూలిగింది రుక్మిణి. షికారు కెళదామంటే "షికారు వెళ్ళే మొహాలే లెండి." అని చెప్పేది. ఆఖరికి పడుకున్నప్పుడు కూడా ఏదో బాధపడి పోతున్నట్టు ఊరికే వూ–హూ– అంటూ, ఆపసోపాలు పడుతూ వేడి నిట్టూర్పులు వదులుతూ, సుబ్బారావుని కసురుతూ విసుక్కుంటూ పక్కమీద దొర్లేది.

ఏదీ మనసుకి ఎక్కని సుబ్బారావుకి కూడా రుక్మిణీ ప్రవర్తన వింతగా కనపడటం మొదలెట్టింది, "ఏం అలా వున్నావు" అన్నాడు ప్రేమగా ఓ రోజు దగ్గిరికి తీసుకుని. "ఎలా వున్నాను. అలా వుండాలనేగా మీ కోరిక" అంటూ, కస్సుమంటూ విదిలించి వదిలించుకుని వెళ్ళిపోయింది.

"డాక్టరు దగ్గిరికెడదాం" అన్నాడు మరో రోజు వంట్లో బాగో లేదేమోనని.

"వంట్లో రోగానికి డాక్టరు మందిస్తాడు. మనసులో రోగానికి మందుల్లేవు" అంది.

దాంతో చిర్రెత్తింది సుబ్బారావుకి—అసలు సంగతి చెప్పకుండా

సాధిస్తున్న రుక్మిణి ప్రవర్తన, అతి సౌమ్యుడైన సుబ్బారావు సహనాన్ని పరీక్షించింది.

"ఏమిటి నీ గోల నా కర్థంకావడంలేదు అసలు."

"అర్థం అయితే నా బతుకిలా ఎందుకుంటుంది ?" అంది కసిగా రుక్మిణి.

"ఏం, నీ బతుక్కి ఏమయింది ?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు సుబ్బారావు.

"ఏమయిందా .... ఏమైందా ? ఏం కాలేదని అడగండి...." ఏడుపు ముంచుకొచ్చింది రుక్మిణికి. ఎలా చెప్పాలో అర్థంగాలేదు.

"సుబ్బారావు తెల్లబోయాడు" చాలాసేపు బతిమిలాడి, బుజ్జగించాక రుక్మిణి ఏడుపు మధ్య "ఎవర్ని చూసినా ఎంత ముచ్చట వేస్తుంది. ఎన్ని కలలు కన్నాను....ఆఖరికి ఇలా జరిగింది. నా అదృష్టం అంతే, మీరింతే" అంటూ ఒక్కొక్క వాక్యం ముక్కు చీదుతూ——కళ్ళు తుడుచుకుంటూ చెప్పింది సుబ్బారావు ఆశ్చర్యంగా —— "ఎవర్ని చూసావు ? మనం ఎవరిలాలేం— నీవేం కలలు గన్నావు ?" అంటూ అమాయకంగా, మొద్దబ్బాయిలా అడిగాడు.

రుక్మిణి కోపంగా "ఎవర్ని చూడడం ఏమిటి – ఎన్ని సినిమాలు చూశాను - ఎన్ని నవలలు చదివాను. ఎవరూ మనలా లేరు."

సుబ్బారావు ఇంకా అమాయకంగా "ఇది సినిమా కాదుగా, నటించడానికి, ఇది జీవితం" అన్నాడు. ఓ మూడుగంటలు కనక అలా కనిపిస్తారు మనకు - అని కూడ చేర్చాడు. అమాయకంగా అన్నా రుక్మిణికి గట్టిగా తగిలింది దెబ్బ.

"చాల్లెండి - సినిమాయే కాదు – ఎవర్ని చూసినా ఎంతో ముచ్చట వేస్తుంది - మీలా ఏ మొగుడూ వుండడు-" గట్టిగా నొక్కి అంది.

"ఆ ! దూరంనుంచి చూసి మనల్నీ అంతా అలాగే అనుకుంటారు.

ఇంతకీ నన్నేం చేయమంటావు. కాలేజీమానేసి ఇంట్లో కూచుని ద్యూయట్లు పాడుకుందామా" అన్నాడు. అమాయకుడనుకున్న సుబ్బారావు ఆమాత్రం తెలివిగా మాట్లాడేసరికి, జవాబు చెప్పలేక ఉక్రోషం వచ్చింది రుక్మిణికి. చురచుర చూసి లేచి వెళ్ళిపోయింది. రుక్మిణి వ్యవహారం అర్థం అయ్యాక ఆమె గొణుగుడికి అర్థం బోధపడ్డాక, అసలు పట్టించుకోడం మానేశాడు సుబ్బారావు.

ఓరోజు-ఆరోజు రుక్మిణి పుట్టినరోజు. సుబ్బారావుకి రుక్మిణి పుట్టిం రోజన్న సంగతి గుర్తులేదు. అదే కాపురానికి వొచ్చాక మొదటి పుట్టిన రోజేమో! అతనికి ఎప్పుడో పెళ్ళిలో జాతకంతో ఇచ్చిన బర్త్‌డేట్ జ్ఞాపకం లేనిమాట నిజమే. కాని రుక్మిణికి ఆ విషయం, చాలా పెద్ద అపరాధంలాగే క్షమార్హంలేని నేరంలా తోచింది. పెళ్ళయినాక ఆర్నెల్లకి వచ్చిన తన పుట్టినరోజుని యింత నిర్లక్ష్యం చేస్తాడా. యిదే ఏ సినిమాలో, నవలలో అయితే ఎంత వేడుక చేస్తారు. ఎంత అపురూపంగా చూస్తారు. కొత్తచీర తెచ్చి, చీర కట్టుకునేవంకు ప్రాణంతీసి - కట్టుకున్నాక ముద్దుల్తో ముంచెత్తి - స్వీట్ హట్ కొనితెచ్చి, పూలుతెచ్చి - సినిమాకి తీసికెళ్ళి, ఎంత హడావుడి చేస్తారు! ఏంలేదు. తన వూహలన్నీ ఒక్కొక్కటి యిలా గాలిలో తేలిపోవాల్సిందేనా? రుక్మిణి భరించలేకపోయింది, ఏదో రాసు కుంటున్న సుబ్బారావు దగ్గిరికెళ్ళి దూకుడుగా, ఉపోద్ఘాతం లేకుండా "నాకు డైవోర్సు కావాలి" అంది తీక్షణంగా.

"అలాగే" అన్నాడు రాసుకుంటూ సుబ్బారావు పరధ్యానంగా, రుక్మిణి మామూలు ధోరణి అలవాటయి ఏదో అనుకొని. ఆ జవాబుకి రుక్మిణి వళ్ళు ఎన్నడూ మండనంత మండింది. ఒక్క వుదుటున టేబిల్ మీద పుస్తకాలు, కాగితాలు లాక్కుని విసిరేసింది. సుబ్బారావు తెల్ల పోయాడు. "నాకు వెంటనే డైవోర్సు యియ్యండి" అంది

"ఎందుకూ?" తెల్లబోయాడు సుబ్బారావు.

“ఎందుకా – మీలాంటి మొగుడితో ఏ ఆడపీ కాపురం చెయ్యలేదు, కనక – ఈ కాపురం చేసేకంటే దేన్లోనన్నా పడి చావడం మంచిది” అంటూ ఉక్రోషంగా, కసిగా మొదలుపెట్టి, ఏడుపులోకి దింపి, నానామాటలు అంది రుక్మిణి. పాపం సుబ్బారావు నొచ్చుకున్నాడు. తన అపరాధం ఏమిటో చెప్పమంటూ బతిమిలాడాడు, అరగంట బతిమాలించుకుని, అర గంట ఏడిచి అసలు విషయం చెప్పింది. నిజంగానే మర్చిపోయానంటూ బాధపడి, క్షమించమంటూ ప్రాధేయపడ్డాడు సుబ్బారావు. అప్పటికప్పుడు బజారుకెళ్ళి, చీరతెచ్చి, రుక్మిణిని ప్రసన్నురాలిని చేసుకోడానికి చాలా టైము పట్టింది అతనికి.

అప్పట్నించి “డైవోర్సు” ఆయుధం ప్రయోగించడం మొదలు పెట్టింది కోపం వొచ్చినప్పుడల్లా. మొదట్లో బ్రతిమిలాడుకుని ప్రసన్నురాలిని చేసుకునేవాడు సుబ్బారావు. రానురాను అది ఉత్త బెదిరింపు అని అర్థం అయిపోయి, “అలాగేలే” అనడం మొదలుపెట్టాడు ఏదో చదువుతూనో, రాస్తూనో పరధ్యానంగా. దాంతో “ఈ మొగుడింతే, ఈ సంసారం ఇంతే. నా అదృష్టం యింతే, ఈ బతుకింతే” అనుకుంటూ నిర్లిప్తంగా బతకసాగింది రుక్మిణి.

గిర్రున ఏడాది తిరిగేసరికి రుక్మిణి తల్లి అయింది. కడుపుతో వున్నప్పుడు నవలల్లో, సినిమాలల్లోలా అపురూపంగా చూశాడా మొగుడు? అయ్యోరామ, డాక్టరు దగ్గిరికి పరిగెత్తడం తప్ప, గర్భిణీస్త్రీని ఆనందంగా వుంచడం తెలిసేడిస్తేకదా అనుకుంది రుక్మిణి విరక్తిగా.

కొడుకు పుట్టాక, ఆఖరికి వాడైనా, ‘ఎడ్వర్టైయిజ్‌మెంట్ బేబీలా’ వున్నాడా? బంతిలా ఆడుతూ బోసినవ్వులు చిందించే బాబు – వాడ్ని చూస్తూ మురుస్తూ తామిద్దరూ .... రుక్మిణీ కలలు ఆ విషయంలోనూ తీరలేదు.

పిల్లవాడు చాలా నీరసంగా, ఎప్పుడూ ఏడుస్తూ, ఏదో తెగుళ్ళతో ఎప్పుడూ విరోచనాలో, జలుబో, దగ్గో ఏదో ఒకటితో “గీ” అంటూ ఏడవడం, రోజంతా వాడి వుచ్చ గుడ్డలు మార్చడం తప్ప వాడి నవ్వులేదు.

వాడ్ని చూసి తామిద్దరూ మురవడంలేదు. "హు - అన్నీ ఏ సినిమాలోనో చూసి మురవాల్సిందే, ఈ జన్మకింతే" అనుకుంది రుక్మిణి నిట్టూరుస్తూ.

అన్నివిధాలా తన జీవితం పాడైపోయిందన్న బాధ, అసంతృప్తి రుక్మిణిని రోజురోజుకీ వశపరచుకుంది. దాంతో ఏదో నిరాశ, నిస్పృహ. ఆ నిరాశతో సృతిమించి కోపం, చిరాకు. తను బాధపడుతూ సుబ్బారావుకి కూడా శాంతిలేకుండా చేసింది.

ఆరోజు- పిల్లాడి పక్కబట్టలు మారుస్తూ తెగ విసుక్కుంటూ, వాడ్ని తిడ్తూ, తన్ను తిట్టుకుంటూ-"ఛా- యీ వెధవ పుట్టాడు పోదామన్నా వీలులేకుండా. హాయిగా నా యిష్టం వచ్చిన చోటికి పోయి' ఏదో ఉద్యోగం చేసుకు బతుకుదామన్నా "వీడొకడు" నా ప్రాణానికి. ఎక్కడ సుఖపడి పోతానో అని పుట్టుకొచ్చాడు" అంటూ ఆ చిరాకులో ఏడుస్తున్న పిల్లాడిని ఎత్తి కుదేసింది - పక్కనే ఏదో రాసుకుంటున్న సుబ్బారావు, సాధారణంగా రుక్మిణి గోలవిన్నా పట్టించుకోని సుబ్బారావుకికూడా, ఆ వరస చూసేసరికి, అంత శాంతమూర్తికీ తిక్కరేగింది. చర్రునలేచి రుక్మిణి చేతిలోంచి పిల్లాడిని లాగేసుకున్నాడు. "పో - ఈ తక్షణమే యింట్లోంచి పో - నీకు స్వేచ్ఛ యిచ్చేశాను విడాకులు లేకుండానే. - నీకు పిల్లాడి బాధ్యత అక్కర్లేదు. నేను చూసుకోగలను. ముందు నా యింట్లోంచి కదులు. వెళ్ళి నవలలు చదువుకుంటూ, సినిమాలు చూసుకుంటూ కలల్లో బతుకు" అంటూ కోపంతో ఊగిపోతూ అరిచాడు.

ఎన్నడూ చూడని సుబ్బారావు అవతారం చూసి, ఆ కేకలకి రుక్మిణి ఒక్క క్షణం బిక్కచచ్చిపోయింది. అలా మాట్లాడేసరికి, ఏం అనాలో తెలియక వెర్రిమొహం పెట్టింది. తరువాత పౌరుషంగా బింకంగా "బాబుని వదలి వెళ్ళలేననేగదూ యింత ధైర్యంగా పొమ్మంటున్నారు. ఇన్నాళ్ళు లేనిది యిప్పుడు ఎలాగో వాడిని వదిలి వెళ్ళనని తెలిసే వెళ్ళమని చెప్తున్నారు. దేముడు తల్లి హృదయాన్ని యింత మాతృత్వంతో మమతతో ఎందుకు నింపాడు. అందుకే అలుసయిపోయాను...."

"నోర్మూయ్ - వెధవ డైలాగులు వల్లించకు. ఇది సినిమా కాదు - వెళ్ళలేవని తెలుసు గనక, వెడతానని బెదిరించకుండా నోరు మూసుకు పడివుండు. అంతేగాని, నీ సినిమా డైలాగులు ఈరోజు నించి వినిపిస్తే తీట వదిలిస్తా- ఆ సినిమాలు చూడడానికి, నవలలు కొనడానికి కూడా డబ్బుండాలని తెలుసుకుని ఏడు. ఆ డబ్బు నేను సంపాదించాలనీ. ఇంట్లో నీ కొంగుపట్టుకు డ్యూయట్లు పాడితే, ఎవ్వడూ డబ్బులివ్వడన్న యింగిత జ్ఞానం నేర్చుకో. వెధవ చెత్తంతా చదివి, అతితెలివికి పోయి నీవేడుస్తూ - నన్నేడిపిస్తున్నావు. జీవితమంటే ప్రేమకబుర్లు, డ్యూయట్లే కాక ఏడుపులు, రోగాలు వగైరా అని కూడా తెలుసుకో. నోరుమూసుకుని వున్నదాంతో సంతృప్తిపడడం నేర్చుకుంటే సుఖపడతావు. లేకపోతే ఇలాగే ఏడుస్తావు జాగ్రత్త! మళ్ళీ పిచ్చివాగుడు వాగావంటే నా తడాఖా చూపిస్తా." పూనకం వచ్చినవాడిలా, ఆవేశంగా దులిపేసి విసవిస వెళ్ళిపోయాడు బైటికి.

ఒక్క క్షణం, అది కలో నిజమో అర్థంకాలేదు రుక్మిణికి. నిజమే అని అర్థంఅయ్యాక పిల్లాడిని గుండెలకి హత్తుకుని "మా బతుకు ఇంతేరా నాయనా" అంటూ భోరుమని ఏడ్చింది.

సుబ్బారావు మాటలు అర్థమయ్యేయో లేదోగాని, ఆరోజు నించి సుబ్బారావు ఎదుటపడి ఏమీ అనడం మానేసింది రుక్మిణి.

❁